

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในภาวะที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว และเป็นโลกแห่งการเรียนรู้ที่ไม่มีวันสิ้นสุด การศึกษาจำเป็นจะต้องพัฒนาคนให้มีคุณธรรม มีความรู้ความสามารถ และมีความเข้มแข็งทางปัญญา มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและสร้างความรู้ใหม่ได้ เพื่อที่จะสามารถดำเนินชีวิตและก้าวไปในยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีความสุขมั่นคง โดยที่ยังคงรักษาความเป็นไทยไว้ได้ อีกทั้งอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติ และเพื่อนมนุษย์อย่างสันติสุข ดังพระธรรมปิฎก.(2541 : คำนำ) ได้อัญเชิญพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ที่ทรงกล่าวว่า “...นอกจากการศึกษาจะสอนให้คนเก่งแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะอบรมให้ดีพร้อมกันไปด้วย ประเทศของเราจึงจะได้คนที่มีคุณภาพ คือ ทั้งเก่ง ทั้งดี มาเป็นกำลังของบ้านเมือง ให้ความเก่งเป็นปัจจัยและพลังสำหรับการสร้างสรรค์ ให้ความดีเป็นปัจจัยเพื่อประคับประคองหนุนความเก่งให้เป็นไปในทางที่ถูกที่อำนาจผลประโยชน์อันพึงประสงค์...”

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ดังกล่าว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 81 กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษา อบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม และในมาตรา 43 กำหนดว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน (สิปปนนท์ เกตุทัต. 2542 : 9) นอกจากนี้ ในมาตรา 289 ยังได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพ ตามความต้องการภายในท้องถิ่นและเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐ แต่ต้องไม่ขัดต่อมาตรา 43 และมาตรา 81 ดังนั้นรัฐบาลจึงกำหนดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ฉบับแรกขึ้น คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2542 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับนี้เป็นกฎหมายการศึกษาฉบับแรกของคนไทยที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศอย่างกว้างขวางมาใช้ในการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาของชาติ ซึ่งผลจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในครั้งนี้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะในมาตรา 8(2) แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ.2542 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและ(6) กำหนดให้การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น (กระทรวงศึกษาธิการ.2542 :7) ซึ่งต่อมารัฐบาลได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยส่วนรวมให้มากยิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาของประเทศ จึงได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกรปฏิรูปการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านแนวคิดและการปฏิบัติโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ เพื่อต้องการให้สถานศึกษามีศักยภาพเพียงพอต่อการยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้นโดยส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคล องค์กรและชุมชน และองค์กรในชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและจัดการศึกษาของชุมชนมากขึ้น (วุฒิ สุวรรณรังษี. 2541 : 13) เพื่อสนองแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีรูปแบบการบริหารงานในองค์กรเป็นแบบองค์คณะบุคคลมี 4 ระดับ คือ 1. ระดับชาติ ได้แก่ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2. ระดับจังหวัด คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด 3. ระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอ ได้แก่ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และ 4. ระดับกลุ่มโรงเรียน ได้แก่ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน

ระบบกลุ่มโรงเรียนได้มีการนำมาใช้ในการดำเนินการในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างจริงจังเป็นครั้งแรก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 จนถึงปัจจุบัน และต่อมาเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 จึงมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและประกาศใช้ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2543 ขึ้น ซึ่งมีสาระสำคัญในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง คือ การเพิ่มประเภทของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาจาก 2 ประเภท เป็น 3 ประเภท ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการผู้แทนครู และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. พิจารณากำหนดนโยบายและแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียน ให้สอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาชาติ พ.ศ. 2542 เสนอต่อสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

2. เสนอแนะในการจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน
  3. เสนอแนะการพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียน
  4. ให้ข้อเสนอแนะในการจัดตั้ง บริหาร ยุบรวม ปรับปรุง และเลิกตั้งโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน
  5. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน
  6. เสนอแนะการบริหารงานบุคคลภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อให้การบริหารกลุ่มโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพ
  7. กำหนดแนวทางในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน
  8. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน
  9. ให้ความช่วยเหลือการปฏิบัติงานของโรงเรียนตามแผนงาน โครงการของกลุ่มโรงเรียนและตามแนวปฏิบัติอื่นๆ ซึ่งคณะกรรมการกลุ่มกำหนด
  10. ประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนเสนอต่อหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
  11. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- นอกจากนี้ยังมีสาเหตุของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2543 เนื่องจากการติดตามผลการดำเนินงานในระบบกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งแต่มีการใช้ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2523 เป็นต้นมา พบว่ามีปัญหาอย่างต่อเนื่องหลายประการ โดยเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องการบริหารรู้หน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเอง ทำให้การดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ไม่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ จึงได้มีการปรับปรุงระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 ซึ่งการปรับปรุงระเบียบดังกล่าวทำให้โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเปลี่ยนไป และเมื่อนำไปใช้ดำเนินงานก็ยังมีปัญหาต่างๆ อีกเช่นกัน จึงได้มีการปรับปรุงมาใช้ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534 แทนตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 40) เพื่อให้การดำเนินงานระดับกลุ่มโรงเรียนเป็นการรวมตัวกันของโรงเรียนประถมศึกษาในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง ซึ่งการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน

ประถมศึกษาจะบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการ
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเป็นสำคัญ เนื่องจากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา คือ
กลุ่มบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อให้เป็นไป
ตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าการบริหารงานองค์กรในรูปคณะกรรมการนั้นจะเป็นการ
ร่วมกันตัดสินใจช่วยกันแก้ปัญหาในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สมยศ นาวิกรม.2522 :271)
โดยเจตนารมณ์ของการมีกลุ่มโรงเรียนก็เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียน
และช่วยกระตุ้นการดำเนินงานด้านวิชาการให้มีการพัฒนางานจนบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร
ที่กำหนดไว้ ซึ่ง ประกอบ คุณารักษ์ และอำพน ศรีบุญชัย (2529 : 26 – 27) ได้ให้ความสำคัญของ
กลุ่มโรงเรียนไว้ว่า เป็นการบริหารงาน โดยองค์กรบุคคลที่เชื่อได้ว่าจะสามารถสร้างประสิทธิภาพ
การทำงานได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นการระดมความรู้ความคิดตลอดจนการนำประสบการณ์ของ
บุคคลหลายๆ คนมาใช้ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาอันอาจจะทำให้เกิดความผิดพลาดและยังทำให้
เกิดพลังขึ้นในตัวเอง นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความร่วมมือและประสานงานที่ดีในการปฏิบัติงาน
ตลอดจนสามารถที่จะป้องกันความล่าช้าที่จะพึงมีได้

หลังจากที่ได้มีการประกาศใช้ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2543 ตั้งแต่วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ.2543 เป็นต้นมา จึงจำเป็น
ที่คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จะต้องรับรู้หน้าที่ของตน ทั้งนี้เพราะการรับรู้หน้าที่ของ
คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา คือ การที่คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาขึ้นชั้น
ว่ารู้ถึงภารกิจที่ต้องทำตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษาด้วยความรับผิดชอบ เนื่องจากรับรู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดพฤติกรรม
ของบุคคลในองค์กร ถ้าการรับรู้ของสมาชิกที่ตรงกับความคาดหวังขององค์กรจะนำไปสู่การปฏิบัติ
ที่มีประสิทธิผล ส่วนการรับรู้ที่ไม่ตรงกับความคาดหวังของสมาชิกองค์กรจะนำมาสู่พฤติกรรมที่ไม่
เหมาะสมและการทำงานที่ไม่มีประสิทธิผล (ชาญชัย อาจินสมาจาร. 2544 : 70- 73) ถ้าบุคคล
สามารถรับรู้ได้เป็นอย่างดีย่อมปฏิบัติงานในหน้าที่ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ
พูนศักดิ์ หน่อไชย. (2539 : บทคัดย่อ) อุดลย์ศักดิ์ วงศ์โกมลเศรษฐ์. (2526 : 149 – 151) และกิตติ
สุทธิจิตไพศาล.(2533 :บทคัดย่อ) นอกจากนี้การดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาจะบรรลุ
วัตถุประสงค์เป็นอย่างดีก็ต้องขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาเป็นสำคัญอีกด้วย เพราะการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา หมายถึง การดำเนินภารกิจที่ทำด้วยความรับผิดชอบของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่ม

โรงเรียนประถมศึกษาได้กำหนดไว้ แต่พบว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษายังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่และขาดการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ทำให้การปฏิบัติงานจริงของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษายู่ในระดับปานกลางหรือต่ำซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุล นิลแพทย์ (2528 : 108) และประคอง บุญผาวัลย์ (2528 :45- 54) เป็นผลทำให้การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาขาดประสิทธิภาพเกิดปัญหาและอุปสรรคมาโดยตลอด อันเป็นผลเนื่องมาจากการรับรู้หน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาทั้งสิ้น ดังนั้นการรับรู้หน้าที่จึงมีความสำคัญและมีผลต่อการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก ซึ่งความสำเร็จและความล้มเหลว ก็จะทำให้เกิดความหุดหู่ใจและหมดกำลังใจในการปฏิบัติงาน ความรู้ที่ต่างกันเหล่านี้จะคงอยู่เป็นเวลานานและอาจจะมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานชั้นอื่นๆ ในภายหลังได้เช่นเดียวกัน งานที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ พวกที่ปฏิบัติงานยากๆและประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานมักจะมีกรรับรู้ที่คลุมเครือ ไม่ชัดเจน ถ้าหากว่าพวกที่ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเนียร ช่วงโชติ (2519 : 242) ดังนั้น ถ้าหากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษามีการรับรู้หน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดีก็น่าจะนำไปสู่การปฏิบัติงานตามหน้าที่เป็นอย่างดี

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 157 โรงเรียน แบ่งเป็น 24 กลุ่ม แต่ละกลุ่มโรงเรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2543 ตั้งแต่วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ.2543 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ได้ทำหน้าที่กรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา และมีโอกาสใช้ระเบียบนี้ พบว่าการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนตามระเบียบดังกล่าวยังมีปัญหาอยู่อีกมากเช่นเดิม โดยเฉพาะเรื่องกรรับรู้หน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษากับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2543 และยังไม่มียุติได้ทำการศึกษาวิจัยไว้ ดังนั้นจึงควรศึกษาว่าการรับรู้หน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษากับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2543 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง นั้น มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เพียงใด และมีทิศทางเป็นอย่างไร โดยคาดว่าข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทองและสังกัดอื่นได้เป็นอย่างดี

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้หน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้หน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษากับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยนี้ จะทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้หน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษากับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ซึ่งผลที่ได้จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่จะนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ตามกำหนดได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้หน้าที่กับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้ คือ

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้หน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษากับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2543 โดยมีขอบเขตเนื้อหาการศึกษาดังนี้

1. พิจารณากำหนดนโยบายและแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนให้สอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาชาติ พ.ศ. 2542 เสนอต่อสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

2. เสนอแนะในการจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน
  3. เสนอแนะการพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียน
  4. ให้ข้อเสนอแนะในการจัดตั้ง บริหาร ชุบรวม ปรับปรุง และเลิกสั้มโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน
  5. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน
  6. เสนอแนะการบริหารงานบุคคลภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อให้การบริหารกลุ่มโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพ
  7. กำหนดแนวทางในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน
  8. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน
  9. ให้ความช่วยเหลือการปฏิบัติงานของโรงเรียนตามแผนงาน โครงการของกลุ่มโรงเรียนและตามแนวปฏิบัติอื่นๆ ซึ่งคณะกรรมการกลุ่มกำหนด
  10. ประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนเสนอต่อหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
  11. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
    - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

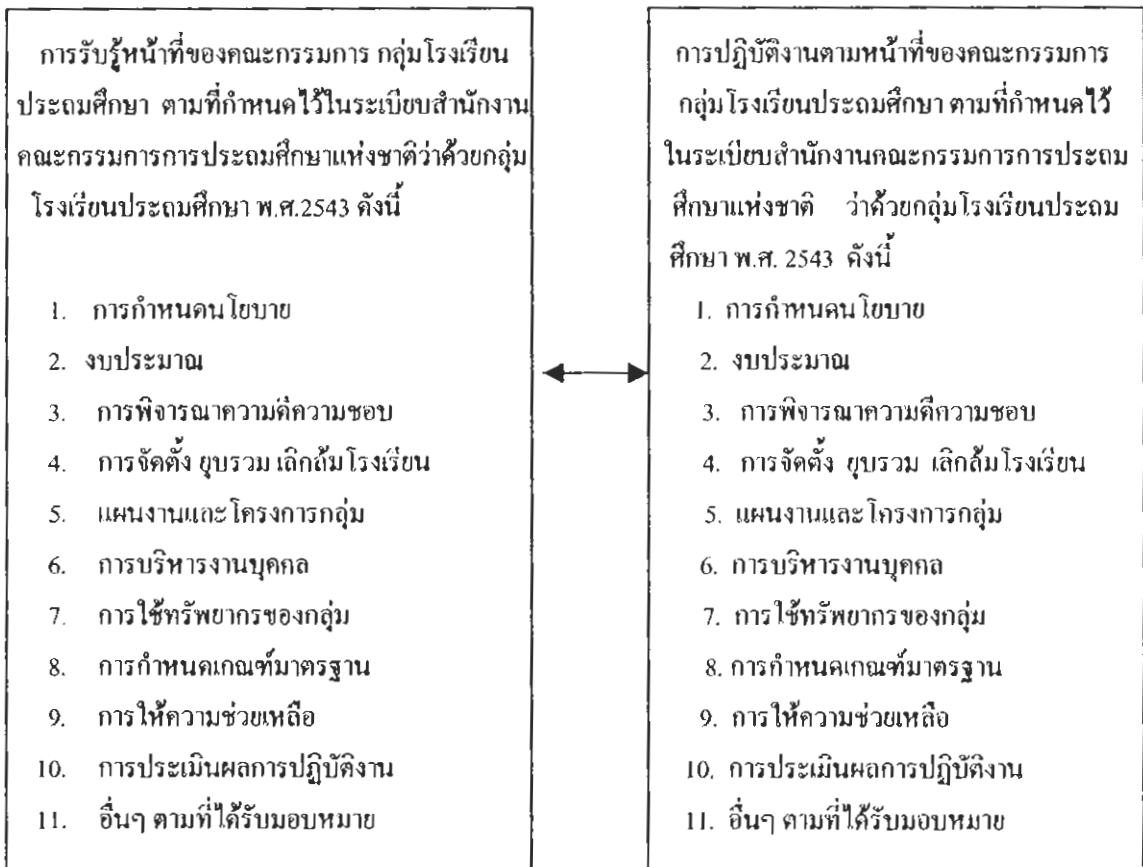
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ คนที่เป็นคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง จำนวน 24 กลุ่มโรงเรียน รวมทั้งสิ้น 329 คน ประกอบด้วยคณะกรรมการ 3 ประเภท

      1. กรรมการ โดยตำแหน่ง จำนวน 157 คน
      2. กรรมการผู้แทนครู จำนวน 86 คน
      3. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 86 คน
    - 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คนที่เป็นคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอ่างทองอ่างทอง จำนวนทั้งสิ้น 184 คน โดยแยกตามประเภทดังนี้

      1. กรรมการ โดยตำแหน่ง จำนวน 88 คน

2. กรรมการผู้แทนครู จำนวน 48 คน
3. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 48 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
  - ตัวแปรที่จะศึกษา ได้แก่
    - 3.1 การรับรู้หน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา
    - 3.2 การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา
4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 ความสัมพันธ์กรอบแนวคิดในการวิจัย

ข้อตกลงเบื้องต้น

การรับรู้หน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษากับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอ่างทอง ซึ่งผู้วิจัย จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคนที่เป็นคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอ่างทองเท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

การรับรู้หน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง การที่คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาขึ้นชั้นว่ารู้ถึงภารกิจที่ต้องทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2543 ด้วยความรับผิดชอบ โดยพิจารณาจากการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบ่งคำตอบออกเป็น 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

- การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง การดำเนินการที่กำหนดไว้ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ด้วยความรับผิดชอบ ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2543 โดยพิจารณาจากการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบ่งคำตอบออกเป็น 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง การรวมตัวกันของโรงเรียนประถมศึกษา ที่อยู่ใกล้เคียงกันตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2543

คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง กลุ่มบุคคลที่รับผิดชอบในการดำเนินงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2543 ซึ่งประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการผู้แทนครู และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

สำนักงานการศึกษาจังหวัดอ่างทอง หมายถึง หน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่ากองตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2539 ซึ่งมีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการประถมศึกษาทุกโรงเรียนในสังกัด ในเขตจังหวัดอ่างทอง

หน้าที่ หมายถึง ภารกิจหรือสิ่งที่ต้องปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบ ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2543 มีดังนี้คือ กำหนดนโยบายและแนวทางการจัดการศึกษาขึ้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียน เสนอแนะในการจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน เสนอแนะการพิจารณาความดีความชอบ ข้าราชการครูและลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียน เสนอแนะในการจัดตั้ง บริหาร ยุบรวม ปรับปรุงและสั้มเลิกโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน ให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน เสนอแนะการบริหารงานบุคคลภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อให้การบริหารกลุ่มโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพ กำหนดแนวทางในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน กำหนด เกณฑ์มาตรฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมีระบบประกันคุณภาพ

การศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน ให้ความช่วยเหลือการปฏิบัติงานของโรงเรียนตามแผนงานโครงการของกลุ่มโรงเรียนและตามแนวปฏิบัติอื่นๆ ประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน และปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สมมุติฐานการวิจัย

การรับรู้หน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษากับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูงในทิศทางบวก